

Diagnoza i terapia logopedyczna

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu Centrum Logopedyczne IPS UW ul. Karowa 20, 00-927 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. Natalia Siudzińska, prof. ucz.
Koordynator przedmiotu	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. UW n.siudzinska@uw.edu.pl dr Kamila Potocka, k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Marlena Kurowska, m.kurowska5@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Marlena Kurowska; dr hab. Natalia Siudzińska, prof. ucz.; dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.; dr Alicja Karsznia-Sobczak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	II rok II stopnia, II semestr		Liczba punktów ECTS	3.50
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	30 (N)	1
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	55 (S)	2,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Celem przedmiotu jest rozszerzenie i uporządkowanie wiedzy studentów na temat mechanizmów wybranych zaburzeń mowy i języka.
C2	Zapoznanie z narzędziami i metodami stosowanymi w diagnozie różnych zaburzeń mowy i języka. Studenci przeprowadzają analizę porównawczą wybranych form zaburzeń mowy.
C3	Zapoznanie z narzędziami i metodami stosowanymi w terapii różnych zaburzeń mowy i języka. Studenci przygotowują plany diagnostyczno-terapeutyczne dostosowane do rodzaju zaburzenia.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	student pogłębia wiedzę merytoryczną i metodologiczną na temat różnych opóźnień oraz zaburzeń mowy i języka
W2	wiedzę z zakresu językowo-komunikacyjnej i logopedycznej metodologii badań
W3	wiadomości z zakresu objawów językowych i pozajęzykowych charakterystycznych dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy o różnym uwarunkowaniu
W4	wiadomości na temat metod korygowania wad wymowy, stymulowania i usprawniania rozwoju mowy u dzieci z opóźnieniami i zaburzeniami w jej opanowaniu oraz na temat metod wykorzystywanych w reedukacji osób z afazją lub innymi chorobami
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	potrafi samodzielnie stawiać hipotezy badawcze i weryfikować je poprzez dobór właściwych narzędzi badawczych
U2	potrafi samodzielnie opisywać, analizować językowe i pozajęzykowe objawy opóźnień lub zaburzeń (rozwojowych lub nabytych) mowy i języka
U3	potrafi w sposób logiczny i uporządkowany przedstawić przebieg działań badawczych
U4	przeprowadzić wywiad logopedyczny, umie prowadzić obserwację logopedyczną pacjenta, ocenić stan pacjenta, umie prowadzić notatki z obserwacji pacjenta
U5	interpretować objawy zachowań pacjenta oraz wyniki badań specjalistycznych (medycznych, psychologicznych, pedagogicznych)

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

U6	pracować w zespole, współpracować z lekarzem, psychologiem w zakresie stawiania diagnozy oraz planowania i weryfikowania terapii logopedycznej
U7	w sposób zgodny z przyjętymi standardami opieki logopedycznej i medycznej przekazać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje o stanie jego mowy, określić zasady i warunki współpracy, przedstawić program postępowania logopedycznego

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	docenienia wiedzy wypracowanej w różnych współpracujących ze sobą dziedzinach naukowych, stosowanej w logopedii, kształtuje umiejętność współpracy z innymi specjalistami w celu przeprowadzenia rzetelnego procesu diagnozowania i tworzenia skutecznego procesu usprawniania
K2	wykorzystania wiedzy o zaburzeniach systemu językowego i mowy oraz wiedzę o etiologii zaburzeń i dysfunkcji mowy do planowania terapii logopedycznej, sprawowania opieki logopedycznej i prowadzenia terapii logopedycznej
K3	przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane działania diagnostyczno-terapeutyczne, kształtuje umiejętność współpracy z rodziną, opiekunami pacjenta

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
C1., C2.	Definicje i klasyfikacje opóźnień i zaburzeń mowy i języka. Etiologia i patomechanizmy różnych form opóźnień i zaburzeń mowy i języka.	W1-W4, U1-U7 K1-K3
C3., C4.	Charakterystyczne językowe i pozajęzykowe objawy zaburzeń.	W1-W4, U1-U7 K1-K3
C5., C6.	Metody diagnozowania zaburzeń. Logopedyczne narzędzia i próby diagnostyczne.	W1-W4, U1-U7 K1-K3
C7., C8.	Terapeutyczne postępowanie logopedyczne - wybór metod, ćwiczeń i materiału językowego.	W1-W4, U1-U7 K1-K3
C9.	Dokumentacja logopedyczna - informacje o wynikach diagnozy, opinie logopedyczne, orzeczenia.	W1-W4, U1-U7 K1-K3
C10. – C14.	Analiza – studia przypadków (omawianie filmów i programów przygotowanych przez studentów)	W1-W4, U1-U7 K1-K3
C15.	Repetitorium	W1-W4, U1-U7 K1-K3

6. LITERATURA

Obowiązkowa

Czaplewska E., Milewski S. (red.) (2011), Diagnostyka logopedyczna. Podręcznik akademicki, Gdańsk.

Domagała A., Mirecka U. (red.) (2021), Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna, t 1-2, Lublin.

Emiluta-Roza D. (2002), Projekt „Badania Mowy” Ireny Styczek jako pierwowzór Logopedycznego postępowania diagnostycznego. "Szkoła Specjalna", nr 3.

Emiluta-Roza D. (2007), Opóźniony rozwój mowy a opóźnienie rozwoju mowy, "Poradnik Językowy", z. 8.

Emiluta – Roza D. (2008), Modyfikacja zestawienia form zaburzeń mowy H. Mierzejewskiej i D. Emiluty-Roza [w:] Diagnostyka i terapia w logopedii, red. Porayski-Pomsta J., Elipsa, Warszawa.

Emiluta-Roza D. (2024), Całościowe badanie logopedyczne. Wersja rozszerzona. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki

Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa.

Emiluta-Roza D. (2016), Programowanie terapii logopedycznej na podstawie wyników badania logopedycznego, „Studia Pragmalingwistyczne” nr 8, s. 15-44.

Gałkowski T. i Jastrzębowska G. (red.) (1999), Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, Uniwersytet Opolski, Opole.

Grabias S. (2001), Perspektywy opisu zaburzeń mowy, [w:] Zaburzenia mowy, red. Grabias S., Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin.

Haman E., Fronczyk K., Łuniewska M. (2012), Obrazkowy Test Słownikowy – Rozumienie, Pracownia Testów Psychologicznych i Pedagogicznych, Gdańsk.

Herzyk A. (1993), Mózgowa organizacja języka w ontogenezie. Ujęcie neuropsychologiczne, „Audiofonologia”, t.V, Warszawa-Lublin.

Jauer-Niworowska O, Emiluta-Roza D., (2021), Logopedyczne i psychologiczne aspekty diagnozowania zaburzeń mowy, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa.

Kurowska M. (2018), „Interpretacja wyników badania kinestezji artykulacyjnej a diagnoza logopedyczna”, Studia Pragmalingwistyczne ROK X, ss.171-184.

Leonard L., (2005), SLI- Specyficzne zaburzenia rozwoju językowego, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

Paluch A., Drewniak-Wołosz E., Mikosza L. (2003) „Afa-Skala. Jak badać mowę dziecka afatycznego?”, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków.

Smoczyńska M., Krajewski G., Łuniewska M., Haman E., Bulkowski K., Kochańska M. (2015), „Inwentarze Rozwoju Mowy i Komunikacji (IRMiK)”, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa.

Smoczyńska M., Haman E., Czaplewska E., Maryniak A., Krajewski G., Banasik N., Kochańska M., Łuniewska M. (2015), Test Rozwoju Językowego TRJ, Instytut Badań Edukacyjnych.

Softys-Chmielowicz A. (2008), Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka, Impuls, Kraków.

Stecko E. (2009) „Sprawdź jak mówię – karta badania logopedycznego z materiałami pomocniczymi.”

Literatura będzie uzupełniana i modyfikowana w zależności od potrzeb studentów i ustalonych tematów studium przypadku.

Uzupełniająca

Bijak E., Kamińska D. (2021), Kształtowanie płynności mówienia w terapii osób jękających się – perspektywa polska [w:] Dialog bez barier - kompleksowa interwencja logopedyczna w jękanii, red. Węsierska K., Sønsterud H., wyd. Agere Aude, Chorzów.

Emiluta – Roza D. (1998), Diagnoza logopedyczna dzieci z wadami wymowy, [w:] Wybrane problemy psychologicznej diagnozy zaburzeń rozwoju mowy, red. Rola J., WSPS, Warszawa.

Emiluta-Roza D. (2013), Całościowe badanie logopedyczne z materiałem obrazkowym. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa.

Kaczmarek B. (2001), Mózg a mowa, [w:] Zaburzenia mowy, red. Grabias S., Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin.

Kania J. (2001), Szkice logopedyczne, Polskie Towarzystwo Logopedyczne, Lublin.

Krasowicz-Kupis G. (2012) „SLI i inne zaburzenia językowe”, GWP, Sopot

Mierzejewska H., Przybysz-Piwkowska M. (1997), Rozważania na temat terminologii logopedycznej, [w:] Rozwój poznawczy i rozwój językowy dzieci z trudnościami w komunikacji werbalnej. Materiały z konferencji, Wydawnictwo DiG, Warszawa.

Pużyński S., Wciórka J. (red. przekładu) (1997), „Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne”. Kraków-Warszawa.

Rośtański B. (1995), Słuch fonemowy i fonetyczny. Teoria i praktyka, Glottispol, Gdańsk.

Rodak H., Nawrocka D. (1993) „Od obrazka do słowa. Gry rozwijające mowę dziecka”. WSiP, Warszawa.

Siudzińska N. (2024), Terapia logopedyczna dzieci z niedokształceniem mowy (alalia rozszczepowa), [w] Logopedyczno-

lingwistyczne aspekty diagnozy i terapii dzieci z rozszczepem podniebienia, Warszawa, s. 116-144.

Smoczyńska M.. (2012) Opóźniony rozwój mowy a ryzyko SLI: wyniki badań podłużnych dzieci polskich, [w:] Interwencja logopedyczna. Zagadnienia ogólne i praktyka. (red.) Porayski-Pomsta J., Przybysz-Piwko M., Elipsa, Warszawa.

Szeląg E. (1996), Różnice indywidualne a mózgowe mechanizmy mowy. Przegląd badań własnych, "Logopedia", nr 23, Lublin.

Tarkowski T. (2024), Niepowodzenia w terapii, „Logopedia”, nr 53, s. 341-358.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W4, U1-U7 K1-K3	Realizacja zadań praktycznych, przygotowanie przez studenta studium przypadku (obejmującego proces diagnozowania i program terapii);	Przedstawienie odpowiednio dobranego procesu diagnozy i terapii. Sformułowanie właściwej diagnozy – poprawne rozpoznanie jednostki diagnostycznej
W1-W4, U1-U7 K1-K3	Przedmiot kończy się egzaminem przeprowadzonym w formie ustnej.	Odpowiedź na wszystkie wylosowane 3 pytania, uzyskanie min. 60% pkt. z odpowiedzi na każde z nich

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Obecność jest obowiązkowa (dopuszczalne dwie nieobecności).

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich